

A child with blonde hair is seen from behind, writing the letters 'A B O D E' on a chalkboard. The child is wearing a dark jacket and a white shirt. The background is a light-colored wall.

Dyslectici in het referentiekader

Koude douche of warm bad?

Nationale Dyslexie Conferentie, 18 januari 2012

Sebastián Aravena
IWAL Instituten voor Dyslexie
Universiteit van Amsterdam

Vragen

- Wat zijn de mogelijke consequenties van het nieuwe referentiekader voor dyslectici?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat dyslectici profiteren van het nieuwe beleid?
- Eerste ervaringen?

Ik ben erg benieuwd naar ervaringen met de nieuwe referentieniveaus onderwijs. Hoe pakt deze nieuwe benadering uit voor leerlingen met dyslexie?

2 months ago

Like

Comment

Unfollow

Flag

More

Be the first to comment!

Add a comment...

Send me an email for each new comment.

Add Comment

Ik ben erg benieuwd naar ervaringen met de nieuwe referentieniveaus onderwijs. Hoe pakt deze nieuwe benadering uit voor leerlingen met dyslexie?

2 months ago

 Like

 Comment

 Unfollow

 Flag

More

Be the first to comment!

Add a comment...

Send me an email for each new comment.

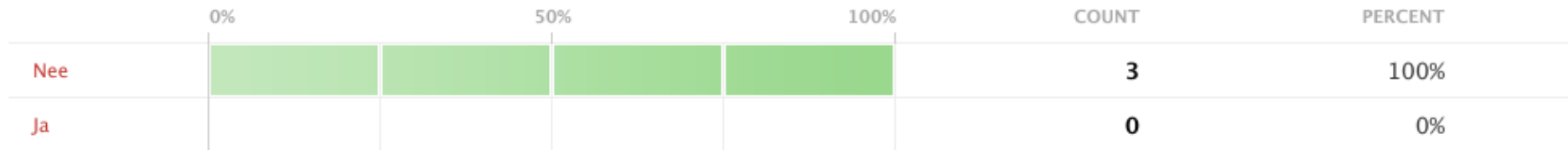
Add Comment

Question
04

Is er bij uw onderwijsinstelling veel veranderd sinds de invoering van de referentieniveaus?

Answers
3
100%

Skips
0
0%

Mail

Mail

OPSTELLEN

stvak IN

st ster

langrijk

zonden berichten

concepten (1)

vé

izen

aan mij

Beste Imke Davelaar,

Helaas kan ik de vragenlijst niet beantwoorden, omdat wij op school de referentieniveaus nog niet toepassen. Wel sta ik open voor de resultaten (als dit mogelijk is), om mee te nemen in de verdere ontwikkeling m.b.t. dyslexie.

Veel succes met het onderzoek.

Met vriendelijke groeten,

Referentieniveaus

- Kader voor gewenste onderwijsopbrengsten
- Per 1 augustus 2010 van kracht
- Twee doelen:
 - Verhogen van prestaties
 - Verbeteren aansluiting sectoren
- Verplicht LVS
- Centrale eindtoets PO

Referentieniveaus

 Algemeen maatschappelijk niveau

 Drempels

Referentieniveaus

Vier domeinen

- Mondelinge taalvaardigheid
- Leesvaardigheid
- Schrijfvaardigheid
- Begrippenlijst en taalverzorging

www.leerlijntaal.nl

Over welke dyslectici hebben we het?

- Ernstig en hardnekkig probleem met technisch lezen en/of spelling
- Verstoord taalverwerkingsysteem
- SDN groep vs basisverzekeringgroep

Mogelijke risico's

- Meer druk op toetsing
- In hoeverre wordt de kans op doorstromen beïnvloed?
- Selectie aan de poort

Kansen

- Hoge verwachtingen zijn gunstig
- Minder kans op ondervragen
- Formeel kader voor gedifferentieerde feedback
- Een referentiekader biedt aanknopingspunten
- Meer transparantie kan hiaten in onze kennis aanvullen

Aanknopingspunten

- Zorgvuldig omgaan met toets situaties
- Flexibel interpreteren
- Het niet behalen van een niveau hoeft geen consequenties te hebben voor de doorstroom
- Handelen op basis van specifieke uitval (eventueel vewijzen)
- Middelen en ruimte vanuit overheid
- Kennis van dyslexie

A B O D E

```
graph TD; A[Aanleg] <--> B[Taal]; A <--> C[Instructie]; B <--> C;
```

Aanleg

Taal

Instructie

Integratie klank- tekenkoppeling	Fonologisch bewustzijn	Benoemsnelheid	Verbaal werkgeheugen
Accuratesse lezen	Accuratesse lezen	Snelheid lezen	Buffer voor onthouden spraak
Snelheid lezen	Spelling		Leren tafels
Spelling	Hakken en plakken		Leren woorden bij vreemde talen
Begrijpend lezen	Rijm		Begrijpend lezen

Begrijpend lezen

Redactiesommen

Schriftelijke vaardigheden vreemde talen

Sociaal-emotioneel (faalangst)

Samenstellen van teksten

Woordenschat

Handschrift

Over de drempels

- Meer inzicht, beter handelen (Maatwerk)
- Factor 'tijd'
- Leesmotivatie
- Vrijheid in aanpassen en combineren methodieken
- Oog voor evidence-based benadering

Voorwaarde: middelen en ruimte

Leeservaring

%	Minuten per dag	Woorden per jaar
98	65,0	4.358.000
90	21,1	1.823.000
80	14,2	1.146.000
70	9,6	622.000
60	6,5	432.000
50	4,6	282.000
40	3,3	200.000
30	1,3	106.000
20	0,7	21.000
10	0,1	8.000
2	0,0	0

Cunningham & Stanovich, 1998,
ontleend aan Anderson, Wilson, &
Fielding, 1988

Wat werkt en wat niet?

- Meta-analyses van John Hattie
- Wat voor invloed hebben omstandigheden en maatregelen op schoolprestaties?
- Effectgrootte als eenheid

-
- A teacher in a dark suit is pointing with their right hand towards a whiteboard. The whiteboard has the letters 'A B O D E' written on it in a light color. The background is slightly blurred, showing the teacher's head and shoulders.
- Televisie laten kijken in de klas
 - Leerling van school laten veranderen
 - Het geven van veel feedback
 - Het geven van individuele instructie
 - Terugbrengen van storend gedrag in de klas
 - Relatie tussen leerling en docent
 - Getalenteerde leerlingen een klas over laten slaan
 - Het geven van extra huiswerk
 - Leerling laten doubleren
 - Kinderen in groepen verdelen o.b.v. vaardigheid

-
- A teacher in a dark suit is pointing with a yellow pen at a whiteboard. The whiteboard has the letters 'A B O D E' written on it. The background is slightly blurred, showing the teacher's head and shoulders.
- Getalenteerde leerlingen een klas over laten slaan .88
 - Terugbrengen van storend gedrag in de klas .86
 - Het geven van veel feedback .73
 - Relatie tussen leerling en docent .72
 - Het geven van extra huiswerk .30
 - Het geven van individuele instructie .20
 - Televisie laten kijken in de klas .14
 - Kinderen in groepen verdelen o.b.v. vaardigheid .11
 - Leerling laten doubleren -.16
 - Leerling van school laten veranderen -.34

Veel invloed op prestaties:

- Gerichte instructie .59
- Studievaardigheden aanleren .59
- Probleemoplossende vaardigheden aanleren .61
- Metacognitieve strategieën aanleren .67
- Zelf-verbalisatie aanleren .55
- Creativiteitsprogramma's .70

A child with blonde hair is seen from behind, writing the letters 'A B O D E' on a whiteboard with a yellow marker. The background is a light, slightly blurred indoor setting.

Leesgerelateerd:

- Globaallezen benadering .06
- Blootstelling aan tekst .36
- Fonologische instructie .53
- Begrijpend lezenprogramma's .58
- Taalprogramma's/vergroten woordenschat .67
- Herhaald lezen programma's .67

Specifieke leerbehoefte

- Algemene inzichten niet zonder meer toepasbaar op dyslectici
- Verrijking context 'voordelig' aanbieden
- Verlicht belasting lagere orde processen
- Vangnet van de zorg

Beleid

Project Passende Perspectieven

- Taal en rekenontwikkeling van leerling nader bekijken
- Geschikte hulpmiddelen kiezen
- Passend onderwijsaanbod samenstellen
- Door keuzes te maken en prioriteiten te stellen

Beleid

Project Passende Perspectieven

- Profielschetsen
- Inventarisatie en behoeftenpeiling
- Alternatieve leerroutes
- Analyse instroomeisen
- Doelenlijsten
- Ondersteuning leerkracht

(uitstr		<ul style="list-style-type: none"> - Kan informatie opzoeken in duidelijk geordende naslagwerken, zoals woordenboeken, telefoongids e.d. - Kan schematische informatie lezen en relaties met de tekst expliciteren.
LEERROUTE 2 (uitstroom vmbo-bb/kb)	<p>1. Lezen van informatieve teksten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan eenvoudige informatieve teksten lezen, zoals zaakvakteksten, naslagwerken, (eenvoudige) internetteksten, eenvoudige schematische overzichten. <p>2. Lezen van instructies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan eenvoudige instructieve teksten lezen, zoals (eenvoudige) routebeschrijvingen en aanwijzingen bij opdrachten (uit de methode) <p>3. Lezen van betogende teksten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan eenvoudige betogende teksten lezen, zoals voorkomend in (schoolboeken voor taal- en zaakvakken, maar ook) advertenties, reclames, huis- aan huisbladen. 	<p>Techniek en woordenschat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan teksten zodanig vloeiend lezen dat woordherkenning tekstbegrip niet in de weg staat. - Kent de meest alledaagse (frequente) woorden, of kan de betekenis van een enkel onbekend woord uit de context afleiden. <p>Begrijpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Herkent specifieke informatie, wanneer naar één expliciet genoemde informatie-eenheid gevraagd wordt (letterlijk begrip). - Kan (in het kader van het leesdoel) belangrijke informatie uit de tekst halen en kan zijn manier van lezen daar op afstemmen (bijvoorbeeld globaal, precies, selectief/gericht). <p>Interpreteren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan informatie en meningen interpreteren voor zover deze dicht bij de leerling staan. <p>Evalueren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan een oordeel over een tekst(deel) verwoorden <p>Opzoeken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan informatie opzoeken in duidelijk geordende naslagwerken, zoals woordenboeken, telefoongids e.d. - Kan schematische informatie lezen en relaties met de tekst expliciteren.
s)	<p>1. Lezen van informatieve teksten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan eenvoudige informatieve teksten lezen, zoals 	<p>Techniek en woordenschat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan teksten zodanig vloeiend lezen dat woordherkenning tekstbegrip niet in de weg staat

Grijs=eventuele weglatingen
Vet=prioriteit

Beleid

Project Passende Perspectieven

- Gratis digitale publicaties
- Website: www.taalenrekenen.nl

A child with blonde hair, seen from behind, is writing the letters 'A B O D E' on a whiteboard with a yellow marker. The child is wearing a dark green long-sleeved shirt. The whiteboard is mounted on a wall, and the background is a plain, light-colored wall.

Bedankt!

E-mail: sebastianaravena@iwal.nl